

ESPAI CORONAVIRUS

SEGURETAT A LES EMPRESES DE SEGURETAT

ASSOCIACIÓ PER AL CONEIXEMENT I LA DIFUSIÓ DE LA CULTURA DE LA SEGURETAT, PROTECCIÓ CIVIL I LES EMERGÈNCIES

www.panatheneos.com

17 de gener de 2021

Anna Aisa Biarnés
Gerència ACAES

Associació Catalana d'Empeses de Seguretat

Com ha afectat la COVID-19 a la patronal d'empreses de seguretat?

L'afectació de la pandèmia i de les conseqüències de la mateixa ha estat molt rellevant. Mentre altres sectors veient aturada de forma immediata i total la seva activitat, el sector de la seguretat privada va seguir prestant servei sense interrupció i per tant, l'activitat de l'associació va ser frenètica. Ens vàrem trobar de cop i volta amb una situació desconeguda, en la que es publicaven normes, disposicions, instruccions, resolucions, etc pràcticament a diari, que calia analitzar, explicar als associats, i canalitzar la seva implantació, preparant certificats de mobilitat, consultes al Procicat sobre extrems no aclarits, emparament legal de noves funcions dels vigilants, denúncies per intrusisme en alguns serveis, gestió de la suspensió dels serveis contractats per l'Administració i compensació a les empreses afectades, assessorament laboral i un llarg etcètera que ens va fer mantenir una activitat diària durant tots els dies de la setmana.

Començant per la declaració de servei essencial i la seva concreció adaptada al sector, que vàrem haver de gestionar amb el Procicat, fins a l'elaboració dels diferents documents que les empreses havien de tenir a la seva disposició per poder seguir prestant els seus serveis, la nostra intervenció en defensa dels interessos de les empreses associades front l'administració va ser constant. La dificultat, no només estava en la interpretació de la normativa publicada sinó en les contradiccions entre normes i rectificacions posteriors a les inicialment publicades, que ens van situar davant d'un laberint normatiu que a més s'ampliava i es modificava constantment, i a més a més, normalment en cap de setmana per entrar en vigor a les 24 hores o inclús menys des de la seva publicació.

Tot i això, considero que des de l'associació ens en vàrem sortir prou bé i vàrem aconseguir oferir als associats un assessorament àgil, ràpid i efectiu sobre el qual havien de tenir present i sobre les novetats que podien afectar a la seva activitat.

I ens en vàrem sortir malgrat el desemparament per part de les Administracions. Concretament em refereixo a l'adquisició d'EPIS per als treballadors de la seguretat privada. La situació era la següent: el Govern va decidir declarar els serveis de vigilància com a serveis essencials i per tant, les empreses de seguretat privada estaven obligades a seguir prestant els serveis de vigilància i protecció. Evidentment, un dels aspectes principals, a part d'adaptar els protocols d'actuació dels serveis, va ser protegir adequadament al personal. Aquesta obvietat es va convertir en un calvari que afortunadament vàrem solucionar, però sense cap mena de suport ni ajuda per part de l'Administració. En el mes de març trobar mascaretes FFP2 era missió impossible, les comandes s'havien fet en el mes de febrer, però no van arribar mai a destí. Val a dir que des de l'associació mai havíem gestionat compra d'aquest tipus de material, ja que no forma part de l'avitualment habitual dels vigilants de seguretat. Davant d'aquesta situació, vàrem dirigir-nos al Ministerio de Sanidad i a la Conselleria de Salut, exposant la situació i demanant ajuda per a la localització de possibles proveïdors per posar-nos en contacte. La resposta va ser decebedora; el Ministerio ens va respondre que contactéssim amb el nostre proveïdor habitual (com si siguéssim una de les nostres activitats habituals comprar mascaretes FFP2) i el *Departament de Salut* ni tan sols ens va contestar. Vàrem contactar també amb el *Departament de Relacions Laborals de la Generalitat* amb la mateixa finalitat i la resposta va ser que, malgrat que entenien la situació,

ens recordaven que el compliment de llei de prevenció de riscos laborals seguia vigent. Finalment i amb els mitjans propis de què disposem vàrem endinsar-nos en aquest nou món que era la compra de material de protecció durant una situació de pandèmia

mundial, i, no sense dificultats i neguits, vàrem aconseguir l'arribada a Barcelona, de la que seria la primera comanda d'ACAES de milers de mascaretes FFP2 vingudes des de la Xina, i que varen arribar a l'associació a mitjans del mes d'abril de 2020, concretament el 14 d'abril, per tant, només transcorregut un més des de la declaració d'estat d'alarma.

Tot i que l'activitat de l'associació, com ja he indicat, va ser diversa i intensiva, potser el que ens va enorgullir més va ser la gestió i la compra dels EPIS que els treballadors de la seguretat privada necessitaven per poder seguir prestant els seus serveis. Aquesta compra va venir seguida de compres posteriors, tant de mascaretes, com de guants (al mes de juny quan tampoc se'n trobaven) i de test antigens que ha estat l'últim producte sobre el qual ens hem hagut de formar i gestionar la seva compra centralitzada pels nostres associats.

Quins sectors del mercat de la seguretat han estat els més danyats?

Com ja he comentat, la declaració de servei essencial va comportar que l'activitat de les empreses associades seguis desenvolupant-se, no només respecte als serveis de vigilància, sinó també respecte a les CRA's i les empreses instal·ladores i mantenidores, que també eren necessàries per poder garantir la prestació dels serveis essencials als ciutadans i l'abastament de la població. Per tant, tot i que l'activitat en general es va aturar, les nostres empreses van seguir treballant i actualment, malgrat les diferents aturades i nivells de desescalada, segueixen prestant servei.

És cert, això no obstant, que empreses que tenen el seu nínxol de mercat en sectors que es van aturar o que encara ho estant, han vist la seva activitat reduïda a mínims i per tant, varen patir i segueixen patint aquesta aturada, com per exemple, les empreses que presten serveis per l'oci nocturn o grans esdeveniments sigui musicals o esportius. Altres han compensat la pèrdua d'aquest tipus de serveis amb altres de nova contractació, com els serveis a infraestructures muntades per acollir a malalts de covid, o a sense sostres, o a hotels convertits en centres mèdics, o a la protecció d'hotels tancats, o de locals que estan sense activitat, etc.

Actualment, la situació s'ha agreujat i la incertesa del moment, la falta d'un criteri unitari i clar, la gestió que s'està fent de la pandèmia, la inseguretat de l'administració de les vacunes i dels seus efectes, la falta de comunicació clara per part del Govern, els tancaments d'activitats, les restriccions de mobilitat, etc. han comportat que l'economia es vegi afectada i que les empreses hagin vist disminuir la seva facturació.

Hi ha moltes esperances en el calendari de vacunació i els seus efectes, però també incertesa sobre la tercera onada que està ja a punt d'arribar i les restriccions que això comportarà.

Per tant, tot i que la seguretat privada no és dels sectors més afectats, en general, per aquesta pandèmia, encara és aviat per poder avaluar les conseqüències de la mateixa pel que fa al nostre sector i el que és cert és que l'aturada de l'activitat econòmica i el tancament d'empreses afectarà al nostre sector de forma negativa.

El teletreball com a alternativa quina rellevància ha tingut en el sector de la seguretat?

Entenc que feu referència al teletreball tal com ha estat regulat recentment pel Govern no al que va tenir lloc durant els mesos de març i abril de l'any passat, ja que allò no va ser teletreball sinó més aviat supervivència i necessitat.

En aquest sentit, en el nostre sector el teletreball ha tingut poca incidència. Els serveis de vigilància i protecció no

es poden prestar a distància, els serveis de manteniment dels sistemes, els d'instal·lació de dispositius i sistemes de seguretat tampoc i encara menys els serveis de gestió d'alarmes. Per tant, l'activitat de les nostres empreses s'ha seguit prestant sense que el teletreball els hi hagi afectat. Només en relació amb el personal d'estructura s'ha pogut instaurar, però en el cas d'ACAES, els nostres associats són majoritàriament petites i mitjanes empreses, en les que el personal d'estructura no és elevat, i per tant, el teletreball no ha tingut gaire incidència.

En referència a la protecció de dades, com s'aplica les comunicacions a les empreses en els casos de la informació referent a Covid-19?

Des d'ACAES donem assessorament a les empreses associades en diferents àmbits i entre ells el de protecció de dades, no només pel que fa a la Covid-19 sinó en altres matèries com la videovigilància. I el que fem és precisament això, donar assessorament, però cada empresa gestiona la protecció de dades i les comunicacions segons els protocols que tenen instaurats internament.

El que sí que voldria destacar en aquest sentit és els criteris que l'AEPD ha anat publicant amb relació a aspectes que afecten la protecció de dades. Mentre en l'àmbit europeu prevalia la seguretat sanitària de les persones, l'AEPD seguia insistint a exigir un compliment més que estricte de la llei de protecció de dades, ignorant les peticions realitzades des del sector demanant tenir consciència de les conseqüències que aquestes instruccions comportaven. Així doncs, l'AEPD s'ha pronunciat sobre la presa de temperatura per part dels vigilants de seguretat, sobre la presa de dades en els accessos per poder realitzar posteriorment un seguiment de contactes en cas de positius, sobre els dispositius de seguretat relatius al control d'aforament, d'accés, de distància, i un llarg etcètera. Mentre en l'àmbit europeu els eurodiputats ens comunicaven que abans de l'estiu es prendria la temperatura als eurodiputats que volguessin accedir al *Parlament Europeu*, aquí l'AEPD seguia insistint a posar traves a qualsevol

dels mètodes que s'estaven estudiant i implantant per protegir contagis. Seria convenient que l'AEPD que, evidentment fa una tasca essencial i molt important en la protecció de les nostres dades personals, sigues més flexible, sobretot quan parlen d'una pandèmia mundial, desconeguda, i optés per criteris més flexibles i adequats a les necessitats de prevenció que actualment són essencials.

Algun aspecte positiu a destacar de la situació que ha comportat la Covid-19?

La gestió que ACAES ha portat a terme, sobretot durant els mesos més durs de la pandèmia, ha donat visibilitat a la seva activitat de defensa dels interessos de les empreses associades, i ha estat positivament i valorada pels receptors d'aquests serveis.

En l'àmbit de sector, cal destacar les mostres d'agraïment rebudes per part del *Cos Nacional de Policia*, de la *Guàrdia Civil*, de la *Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra*, del *Conseller d'Interior de la Generalitat de Catalunya*, i altres institucions, que han estat múltiples, diverses i constants, i recollides pels diferents mitjans de comunicació i xarxes socials.

El que ha faltat és que aquests missatges hagin arribat a tots els professionals de la seguretat privada i només als vigilants de seguretat.

Certament els vigilants de seguretat han estat i estan en primera línia, prestant serveis en hospitals, centres d'atenció primària, hospitals de campanya, hotels-hospitals, metro, supermercats, etc, però això no ens pot fer oblidar que hi ha altres professionals de la seguretat privada igualment necessaris per a la protecció dels serveis essencials. M'estic referint als tècnics dels sistemes de seguretat, sense la tasca dels quals no es podrien estar atenent les incidències o avaries de les instal·lacions, i que, igual que els vigilants de seguretat, accedeixen a aquestes infraestructures per garantir que els sistemes de seguretat segueixin funcionant adequadament. I també he de fer referència als operadors de centrals receptores d'alarma, que, tot i la pandèmia, han acudit cada dia al seu lloc de treball, per atendre totes aquelles alarmes

que puguin produir-se, gestionar-les, verificar-les i assegurar al màxim una correcta resposta a aquestes.

Operadors de seguretat que a més han hagut d'adaptar-se a les mesures de distància imposades per prevenir possibles contagis de la Covid-19, i que han vist, conseqüentment, reduït el personal de gestió.

Aquests professionals, que sens dubte formen part del nostre sector, no els trobem en els accessos dels edificis o establiments, però la seva tasca és tan important com la de la resta de personal de seguretat privada.

Aquests professionals no porten uniforme, però han estat treballant i seguiran fent-ho, per garantir la protecció i el correcte funcionament dels serveis essencials.

En definitiva, la pandèmia ha donat visibilitat a un sector que feia temps que reclamant-la, ha donat

l'oportunitat de què els professionals de la seguretat mostressin el seu bon fer, el seu compromís amb la societat, el seu compromís amb la seguretat i la seva predisposició constant a col·laborar amb les Forces i Cossos de Seguretat.

Per finalitzar, l'experiència de la pandèmia els ha portat a alguna reflexió sobre aspectes que haurien de canviar en l'àmbit de les empreses de seguretat?

Les reflexions han estat inevitables tant personalment com en l'àmbit professional. El daltabaix que ha comportat la Covid-19 ha estat important i ens ha deixat petjades inesborrables. Les empreses de seguretat han vist constatada, desafortunadament, la importància de la resiliència, aspecte que ja feia alguns anys que era analitzat en els

diferents congressos i jornades, però que no creiem que ens afectaria de la manera que ho ha fet i degut a una crisi sanitària.

S'han hagut de revisar protocols, donar rellevància als serveis de prevenció de riscos laborals, revisar les anàlisis de riscos i plans de seguretat i, en definitiva, adaptar la seguretat a un risc sanitari o epidemiològic que, si bé estava contemplat, ho era amb una probabilitat molt baixa.

Som un sector que ha sabut estar a l'altura de la situació, ha sabut respondre adequadament a aquesta, adaptar-se en temps rècord, innovar en nous dispositius de prevenció, implantar mesures adequades a la situació, etc, i aquesta adaptabilitat ens ha donat més força per seguir endavant.

Patrocinador de Panatheneos

QUI SOM ACTIVITATS NOTÍCIES PATROCINIS CONTACTE IESPI

PANATHENEOS

Associació per al coneixement i la difusió de la cultura de la seguretat, protecció civil i les emergències

Cada setmana una entrevista a directors de seguretat o gerents d'empreses de seguretat perquè ens expliquin quines mesures han pres en els seus departaments per fer front a la Covid 19.

Pots consultar totes les entrevistes realitzades a la nostra web

<https://panatheneos.com/entrevistes-espai-coronavirus/>